

POGRYŻĆ (11) *vb pf*

o prawdopodobnie jasne (tak w po-).

[*inf* pogryźć.] ◇ *fut* 3 *sg* pogryzie (6). ◇ 3 *pl* pogryzą (1). ◇ *praet* 3 *sg m* pogryżł (2). *f* pogryżła (1). ◇ 3 *pl subst* pogryżły (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVIII w.

1. *Zmiażdżyć, zgnieść, poszarpać zębami* [*co*] (3) : CHłop łyżanych powrozow/ nákręcił niemáło [...]. Y pokładł ie ná kupye/ przyśzedłzy ofliczká/ Pogryżá mu po trolze/ wśzytki miłofniczká. *RejZwierz* 117.

Przen (2) : A nędznik co wyrobi/ to oná [*niewiasta łakoma*] pogryzye Bo síłá łyk potrzebá/ ná owy ich bryże. *RejZwierz* 117; A ty dziefięc rogow kthores widział na tey beftiey/ ci będą wielką nienawifcią przelládowác tę złołnicę/ y wczynią iá łpułtołzoną/ y nágá: y mięfo iey pogryżá y ogniem iá łpałá. *RejAp* 145v.

2. *Zjeść gryząc* [[*kogo*], *co*] (3) : Pies v Bożey męki iáyca pogryżł. *RejFig* Bb6.

Przen (2) : A nędzne náłze zyarnká pogryzye kto iny/ Gdy záleci Pułtołká z námi do łzeliny. *RejWiz* 157v; Izráel iest iáko trzodá rozprołzoná/ lwi ie rozprołzyli/ Krol Afyryiłki ten go napirwey źrzc począł/ á potym ten Nábuchodonor krol Bábilońki oftátecznie pogryżł kości iego [*qui ossa eius fregit fuit Nebuchadnesar rex Babel*]. *BibRadz Ier* 50/17; [A ták lepiey wczás obaczýć fie z mądrymi/ namilłzy Krześciáni/ poko nas Smierć nie pogryzye *GilPos* 144, 131].

3. *Zniszczyć* (o działaniu szkodników i sił przyrody) [*co*] (5) :

Frazy: »mol pogryzie« (4): *RejPos* 30; *RejZwierc* 48v, 67; Bogáctwo wálze zbotwiáło: á łzáty wálze moię pogryżły [*tineis comesta sunt*]. *WujNT Iac* 5/2.

»rdza pogryzie« (1): Ale thy łkárby czo od fortuny przypadáia/ y rdzá ie łnádnie pogryzie/ y w niwecz fie obráciá *RejZwierc* 133, 48v, 67.

Synonimy: 3. *pojeść, zjeść, zniszczyć*.

Formacje współrdzenne cf GRYŻĆ.